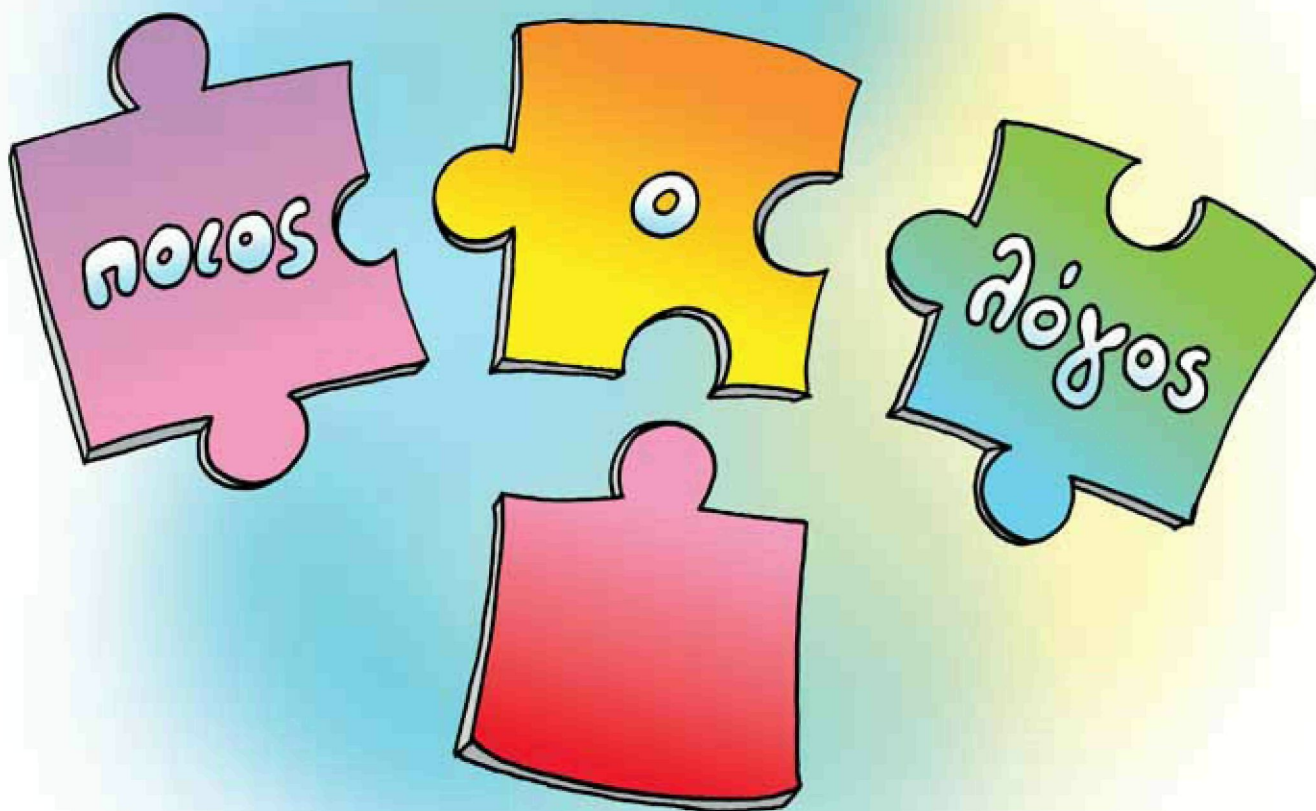
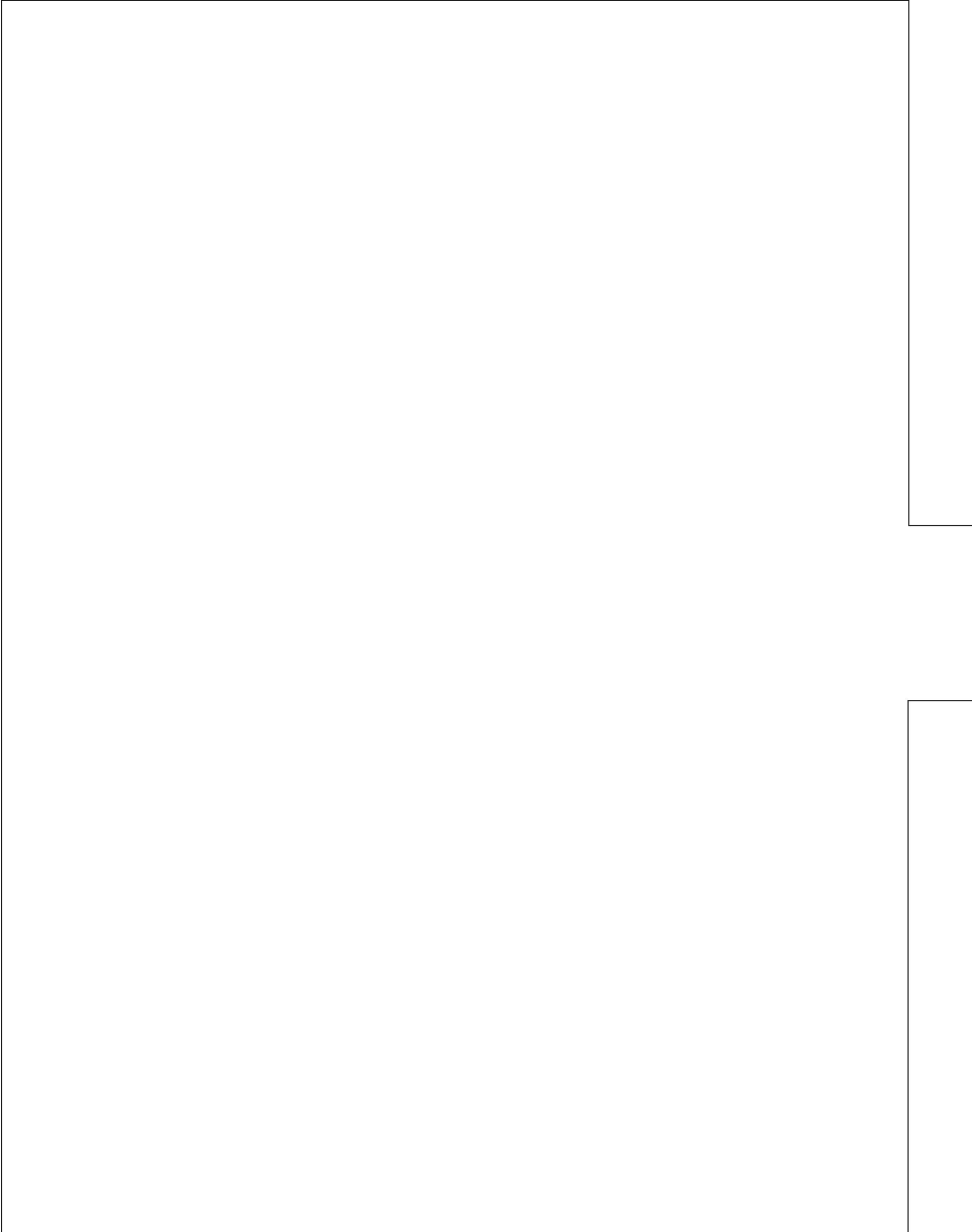

α ν τ ω ν υ μ ί ε ς

+ ΑΡΘΡΟ

1. Σύννεφα

Η Μαρίνα μιλάει με τον Αλέξη στο τηλέφωνο και του λέει ότι διάβασε ένα κείμενο για τα σύννεφα. Εκείνος τη ρωτάει γι' αυτά που διάβασε. Εμείς ακούσαμε μόνο τις απαντήσεις. Μπορείς να διαβάσεις το κείμενο και να βρεις εσύ τις ερωτήσεις στις απαντήσεις που δίνει η Μαρίνα;

επιφάνεια της θάλασσας

(ύψος σε χλμ.)

Τα σύννεφα έχουν τέτοια ποικιλία σχημάτων, χρωμάτων και μεγεθών, που δε θα μπορούσε κανένα σύστημα κατάταξής τους να είναι ακριβές. Και κανένας δε βελτίωσε το σύστημα το οποίο επινόησε το 1803 ο Άγγλος φαρμακοποιός Λιουκ Χάουαρντ. Τα κατέταξε σε δέκα κατηγορίες, όλες παραλλαγές τριών βασικών σχημάτων νεφών: παχιοί σωρείτες, στρώματα σχηματισμένα σε στοιβάδες και πουπουλένιοι δύσανοι. Αυτό το σύστημα είναι τόσο απλό και αποτελεσματικό, ώστε χρησιμοποιείται και σήμερα.

Οι δύσανοι, οι δυσανοσωρείτες και τα δυσανοστρώματα σχηματίζονται στην κορυφή της τροπόσφαιρας, όπου κάνει περισσότερο κρύο. Τα υψιστρώματα και οι υψισωρείτες απαντώνται στα μεσαία ύψη, ενώ οι στρωματοσωρείτες, τα στρώματα, τα μελανοστρώματα και οι σωρείτες είναι πιο κοντά στο έδαφος.

1. ; - Πάρα πολλά.
2. ; - Ο Λ. Χάουαρντ.
3. ; - Δέκα.
4. ; - Τριών.
5. ; - Οι δύσανοι.
6. ; - Μέχρι 12 χιλιόμετρα από την επιφάνεια της θάλασσας.
7. ; - Τα μελανοστρώματα.

επιφάνεια της θάλασσας

- **Πριν από** τις ερωτηματικές αντωνυμίες **ΠΟΙΟΣ, ΠΟΣΟΣ** έχουμε **μηδενικό άρθρο**.
- **Μετά** τις ερωτηματικές αντωνυμίες **ΠΟΙΟΣ, ΠΟΣΟΣ** συνήθως έχουμε **μηδενικό άρθρο**.

Πόσα σύννεφα βλέπεις;

Ποιος μαθητής ξέρει την απάντηση;

Με ποιο φίλο σου θα έρδεις στο πάρτι;

Μέχρι ποιο ύψος υπάρχουν σύννεφα;

- Μερικές φορές όμως, μετά από αυτές τις αντωνυμίες, **σε ελλειπτικές προτάσεις**¹, έχουμε **οριστικό άρθρο**. Με την **ποιος**, το ρήμα που λείπει και εννοείται είναι συνήθως το **είμαι**, ενώ με την **πόσος** το ρήμα που συνήθως εννοείται είναι το **κοστίζει/κάνει**. Έτσι, αυτές οι φράσεις είναι σε ονομαστική:

Ποιος ο λόγος να στενοχωριέσαι; (ποιος είναι ο λόγος;)

Ποια η αιτία της καταστροφής; (ποια είναι η αιτία;)

Πόσο το εισιτήριο; (πόσο κόστισε το εισιτήριο;)

«Πόσο το μαλλί;» (πόσο πήγε το μαλλί; πόσο κόστισε;)

2. Ποιος (ο) λόγος;

Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το σωστό τύπο του ουσιαστικού χρησιμοποιώντας το οριστικό ή το μηδενικό άρθρο και την αντωνυμία **ΠΟΙΟΣ, ΠΟΙΑ, ΠΟΙΟ** ή την **ΠΟΣΟΣ, ΠΟΣΗ, ΠΟΣΟ**, όπως στο παράδειγμα:

- ✓ Ποια σύννεφα ονομάζονται σωρείτες; (σύννεφο, ποιος)

1. Ξέρεις υπάρχουν; (πρόβλημα, πόσος)

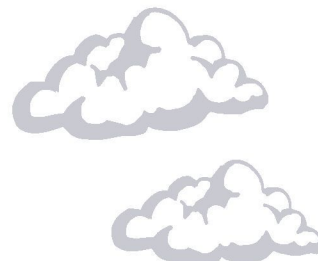
2. να τα μάθω όλα αυτά; (λόγος, ποιος)

3. πρέπει να φτιάξουμε; (χάρτης, πόσος)

4. Δεν κατάλαβε ήταν η σωστή.
(απάντηση, ποιος)

5. «..... ;»
ρώτησε η μαμά τον μπακάλη. (κιλό, πόσος)

6.
όλης αυτής της προσπάδειας; (όφελος, ποιος)

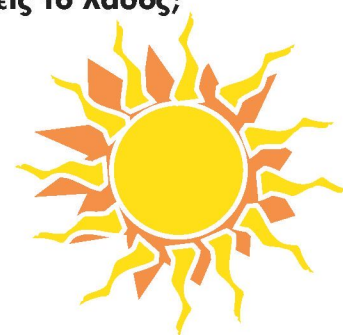
1. **ελλειπτικές προτάσεις:** προτάσεις που δεν είναι ολοκληρωμένες, προτάσεις από τις οποίες λείπουν κάποιες λέξεις που μπορούμε εύκολα να τις υποθέσουμε, να τις μαντέψουμε.

- **Πριν από** την αντωνυμία **ΤΕΤΟΙΟΣ, ΤΕΤΟΙΑ, ΤΕΤΟΙΟ** έχουμε **μηδενικό ή αόριστο άρθρο**.
(Έναν) τέτοιο χάρτη δέλω.
(Μια) τέτοια μέρα δεν πρέπει να μαλώνετε.
- **Μετά** την αντωνυμία **ΤΕΤΟΙΟΣ, ΤΕΤΟΙΑ, ΤΕΤΟΙΟ** έχουμε τις περισσότερες φορές **μηδενικό άρθρο**.
Είχε τέτοια κίνηση, που κάναμε δύο ώρες να φτάσουμε σπίτι.
Αν έμενα σε (ένα) τέτοιο σπίτι, δε θα είχα παράπονο.
- Χρησιμοποιούμε όμως και **οριστικό άρθρο** για έμφαση. Σε αυτές τις προτάσεις έχουμε συνήθως το ρήμα **είμαι**.
Ήταν τέτοια η κίνηση, που κάναμε δύο ώρες να φτάσουμε σπίτι.
Είναι τέτοιο το πρόβλημα, που δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα.

3. Έκανε τέτοιο λάθος;

Οι παρακάτω προτάσεις είναι σωστές; Αν όχι, μπορείς να διορθώσεις το λάθος;

1. Όταν έχει την τέτοια ζέστη, δεν μπορώ να διαβάσω.
2. Θα ήθελα ένα τέτοιο τετράδιο.
3. Ήταν τέτοιος φόβος, που κανείς δεν πήγαινε στο σπίτι του.
4. Με ρώτησε αν θα με ενδιέφερε να μάθω μια τέτοια τη γλώσσα.
5. Όταν έχεις τέτοιους φίλους, τι τους δέλεις τους εχθρούς;

4. Πες το αλλιώς

Χρησιμοποίησε την αντωνυμία **ΤΕΤΟΙΟΣ, ΤΕΤΟΙΑ, ΤΕΤΟΙΟ** για να αλλάξεις τις παρακάτω προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

- ✓ *Είχε τόση κίνηση, που κάναμε δύο ώρες να φτάσουμε στο σπίτι.*
 - *Ήταν τέτοια η κίνηση, που κάναμε δύο ώρες να φτάσουμε στο σπίτι.*
1. Θέλω μια μπλούζα σαν αυτή.
Θέλω
 2. Αν είχαμε ένα αυτοκίνητο σαν αυτό, θα ταξιδεύαμε πιο άνετα.
Με
 3. Είχε τέτοιο κόσμο στη δεξίωση, που δε νιώδαμε άνετα.
Ήταν
 4. Προσπάθησε σκληρά και ήταν φυσικό να πετύχει.
Ύστερα από
 5. Είπε φοβερά ψέματα και κανένας δεν τον πίστεψε.
Με

- ▶ **Πριν από** την αντωνυμία **ΤΟΣΟΣ, ΤΟΣΗ, ΤΟΣΟ**, συνήθως έχουμε **μηδενικό άρθρο**.
Πού πηγαίνει τόσος κόσμος;
- ▶ Μπορεί όμως να υπάρχει και **οριστικό ή αόριστο άρθρο**.
*Οι σημερινοί νέοι, με τα τόσα προβλήματα, είναι δύσκολο να μην έχουν άγχος.
Ένα τόσο όμορφο πρωινό δε θα έπρεπε να είναι λυπημένος.*
- ▶ **Μετά** την αντωνυμία **ΤΟΣΟΣ, ΤΟΣΗ, ΤΟΣΟ**, συνήθως έχουμε **μηδενικό άρθρο**.
*Έχει τόσα σιντί, που μπορεί να ανοίξει μαγαζί!
Τόσες ασκήσεις πότε θα τις κάνω;*
- ▶ Μπορεί όμως να υπάρχει και **οριστικό άρθρο** για έμφαση και συνήθως με το ρήμα **είμαι** (όπως και με την αντωνυμία **τέτοιος**).
*Είναι τόσα τα σχήματα των σύννεφων, που δεν υπάρχουν ονόματα για όλα!
Είναι τόση η δουλειά, που δεν προλαβαίνουμε να τελειώσουμε σήμερα.*

5. Φτιάξε προτάσεις όπως στο παράδειγμα!

- ✓ ξέρει / τόσος / άνθρωπος / που / δεν / θυμάται / πάντα / ονόματα / όλα
- ➔ Ξέρει τόσους ανθρώπους, που δε θυμάται πάντα τα ονόματα όλων.

1. είναι / τόσος / μάθημα / που / έχω / διαβάζω / που / δε νομίζω / προλαβαίνω / σήμερα

.....
.....

2. κάνει / τόσος / ζέστη / που / πήγαν / όλοι / στη θάλασσα

.....
.....

3. είναι / τόσος / πολύς / πίνακας / στην έκθεση ζωγραφικής / που / χρειάζεσαι / δύο ώρες / για / δεις / όλος

.....
.....

4. έχουμε / τόσος / πολύς / καλός / μαθητής / στην τάξη μας / που / δάσκαλος / δεν ξέρει / ποιος / διαλέξει / για / εκδήλωση

.....
.....

